

EEN NIEUWE ATLAS, EEN NIEUWE MIJLPAAL

Op vrijdag 17 november werd in het Provinciehuis het nieuwste standaardwerk van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg gepresenteerd. Hiermee werd een periode van meer dan tien jaar noeste arbeid van de Vissenwerkgroep afgesloten. De Vissenwerkgroep, opgericht op 16 mei 1990, had zich ten doel gesteld om de visfauna van de Limburgse beken in beeld te brengen. Daartoe werden in de loop van tien jaar 246 beken onderzocht. Er werd gemonsterd op 1226 plekken, verdeeld over 769 kilometerhokken.

In 644 kilometerhokken werden een of meerdere vissoorten gevangen hetgeen in totaal 4085 waarnemingen opleverde. Dit gegevensbestand werd aangevuld met 2421 waarnemingen van externe bronnen. Samen met een veelvoud aan abiotische parameters, zijn dat de ingrediënten waarop de nieuwe atlas is gebaseerd.

Het veldwerk werd uitgevoerd door een kleine vaste kern, die in vrijwel dezelfde samenstelling het schrijfwerk van de atlas voor zijn rekening nam.

Dit had als grote voordeel dat men wist waarover men schreef, omdat men in veel gevallen een goede terreinkennis had opgedaan. Tevens ontwikkelden de studiegroepleden zich tot specialisten op het gebied van juveniele en subadulte vissoorten. De soortenkennis werd veelal in het terrein opgebouwd tijdens onderlinge discussies, die vaak uitmondden in de opkweek van een onbekende vis in een huiselijk aquarium. Daarmee aangevend dat een groot deel van de atlas steunt op autodidactische kennis.

Bij de uitwerking van de gegevens werd een projectcoördinator aangezocht. Zo ontstond een hecht samenwerkingsverband tussen de Vissenwerkgroep en het adviesbureau Natuurbalans/Limes Divergens, eerst bij het verzamelen van de

laatste ontbrekende gegevens, later bij de uitwerking daarvan. In de praktijk resulteerde dit in de uitbreiding van de werkgroep, waarbij wederzijdse kennisoverdracht centraal stond.

Binnen het Genootschap werd de coördinerende rol toebedeeld aan Reinier Akkermans, daarbij terzijde gestaan door Rob Gubbels. Gezien de hoeveelheid tijd die zij behalve in het veldwerk ook in de realisatie van de atlas hebben gestoken, zijn beiden in de loop van het project terecht opgenomen in de eindredactie en vormen zij samen met Ben Crombaghs en Gert Hoogerwerf de hoofdauteurs.

Niet de bedoeling hebbend de overige soortauteurs tekort te doen is hier een uitgesproken dankwoord aan Reinier en Rob op zijn plaats. Mede door hun bezielende inzet ligt er een boek van allure, door de gedeputeerde van het provinciaal bestuur, mevr. O. Wolfs, zelfs getypeerd als "de bijbel van de Limburgse visfauna". Het hier uitgesproken dankwoord vormde ongetwijfeld een omissie bij de presentatie van de atlas in het Provinciehuis.

Dat geldt overigens ook voor een woord van dank aan de soortauteurs Onneke Driessen, John Habraken en Jan Hermans, de genootschapspredacteur Jo van der Coelen en de vormgever Stefan Graatsma. Hiervoor mijn oprechte excuses.

Als u de atlas onder ogen krijgt zult u zien welk maatwerk er is geleverd en hoe professioneel de inbreng van alle mensen is geweest die eraan hebben meegewerkt. Het boek staat als een nieuwe mijlpaal in de genootschapsgeschiedenis. Samenwerking en vriendschap betalen zich uit.

A. Lenders, voorzitter Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

De auteurs van de Vissenatlas, v.l.n.r. Onneke Driessen, Jan Hermans, Rob Gubbels, John Habraken, Reinier Akkermans, Ben Crombaghs, Gert Hoogerwerf en Ton Lenders.